

Deberczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefon szám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1000 korona.
Előfizetési ár egy hóra 30000 K

A szláv polip.

Dr. Szun-Jat-Szen halálos beteg, a mennyei birodalom hatalmas területére elcsapott generálisok kovács-helye lett: egyelőre nem kell félni a sárgától. A békebeli világpolitika ugorkaszéleszoros mumusát, a sárga veszedelmet egy sokkal veszélyesebb és Európát sokkal közelebről érintő fenyegető erő váltotta fel.

Ma már nem csak mi, magyarok, kik hosszú és nehéz évek sorozatán keresztül harcoltunk a szláv aspirációk ellen, hanem maga — „Mare-Romania” is tisztában van azzal, hogy a legközelebbi kontinentális kataklizma a régen elszórt és jól ápolat pánszláv eszmék vihar-magvaiból fog kirobbanni.

Valamennyi bukaresti, de erdélyi lapok is, román és magyar erelmű egyaránt, hetek óta felszólítják a pánszláv kérdést. Bár szövetségben állanak a csehekkel és a többi beolvasztó politikájú főszlávokkal, nem haboznak megállapítani, hogy a veszedelem nagyon komoly. A szláv polyp kiterjesztett csápokkal fekszik Európa gyomorszájába — írják — s csak a kellő pillanatot várja, hogy régi álmát, az egységes, nagy szláv birodalmat életre keltse s központja legyen az ó világnak. Ennek pedig Románia és Magyarország is okvetlen áldozatává lesz — fűzik hozzá kommentárnak.

Feljajdul a „győztes” oláh sajtó politikai berkeinek minden harsóna, a és mint providenciális állapúhoz illik, védekezésre gondolt. Megállapítja, hogy a szláv polyp ellen nagyon jó volna egy magyar-román szövetség.

Bár régi szokásunk, hogy az oláhnak soha sem hiszünk, ez óhajának valóságára felől nincs okunk kételkedni.

Tényleg, nagyon jó volna!

A román politika csak konzekvenciájáról tesz tanubizonyságot, mikor ismét felénk „orientálódik”. Miért ne? Ha 1919-ben jó voltunk gazdasági és politikai vadászterületnek, miért ne lennénk jó hű szövetségesnek. Ez annyira megegyezik egy „győztes” havasalföldi állam mentalitásával és ideológiájával. És különben is: tempora mutantur.... Nem de?

Nem.

50 százalékkal drágul meg a vasut.

Ugy a személy, mint a teherszállítás emelkedik. — Az új tarifa pár nap múlva életbe lép.

Budapest, május 20. A MÁV igazgatósága újabb díj-szabás emelést készített elő és az erre vonatkozó felterjesztést el is juttatta a kereskedelmi miniszterhez, aki, amint most értesülünk, azt helyben hagyta.

Hír szerint egy újabb 50 százalékos lineáris tarifaemelés lesz úgy a személy, mint a teherszállításban. A felemelt tarifa a hirdetéstől számított 5 nap múlva lép életbe és így valószínű, hogy e hó végén, vagy a jövő hét elején a MÁV-on érvényben lép a felemelt díjszabás.

A fővárosi törvény fontos újításai.

Bethlen miniszterelnök a fővárosi választásokra az egységes polgári front megalkotását sürgeti. — A büntető novella és a fővárosi törvény az egységes-párt előtt. — A párt letárgyalta és elfogadta a javaslatokat.

Budapest, május 20. Az egységes párt ma délután 6 órakor pártértekezletet tartott, amelyen Bethlen miniszterelnök, Pesthy Pál igazságügyminiszter, Rakovszky belügyminiszter, valamint a párt tagjai igen nagy számban jelentek meg. A pártértekezlet folytatódóan tárgyalta a büntető novellát és azt a 40. szakasztól kezdve minden változás nélkül elfogadta. Pekár Gy. az állatvédelemre vonatkozólag terjesztett elő három szakaszt. Új rendelkezést vettek fel a javaslatba a vírusok elleni korlátozása érdekében.

Miután az egységes párt a büntető novellát letárgyalta, a javaslat május 22-én déli 12 órakor került a parlament igazságügyi bizottsága elé, mert a sürgősségre való tekintettel a javaslatot előbb kell letárgyalni, mint a fővárosi törvényhatóság újjáalakításáról szóló javaslatot, melyet ugyanezen csütörtökön délután fog tárgyalni a parlament a bizottság.

A sajtóra vonatkozó szakaszt a pártértekezlet nem foglalkozott, mert azokat már a múlt ülésen letárgyalták, mégis a bizottság egyes tagjai az igazságügyminiszterrel és a miniszterelnökkel történt megbeszélés közben felemlítették, hogy az olaszországi és csehországi sajtó törvények a szigorúság tekintetében túlmennek ezen javaslat rendelkezésein.

A büntető novella letárgyalása után áttértek azután a fővárosi törvényhatósági bizottság újjáalakításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

F. Szabó Géza előadó ismerteti a javaslatot, amely az eredeti javaslatnál szemben lényeges módosításokat tartalmaz. Az új javaslat szerint a fővárosi törvényhatósági bizottság 236 választott tagból, 20 érdekképviseletről és azokból fog állni, akiknek állásuknál fogva ülési és szavazati joguk van. Az örökös tagok a módosítás ér-

telmében teljesen elmaradnak, helyükbe az érdekképviseletek lépnek, akiket a belügyminiszter előterjesztésére az államfő nevez ki 3 évenként három évre. Számuk összesen 20 lesz. A választási bir-

Nem ad ki a kormány pót-lakásrendeletet.

Vass miniszter felvilágosításai a rendelet egyes szakaszaira. Miért vették alapul 1917-es lakbéreket. — Béremelésok a községekben.

Budapest, május 20. A nemzetgyűlésnek a drágaság és a lakás-kérdés tárgyában kiküldött külön bizottsága ma déli 12 órakor, a parlament 2. sz. bizottsági termében, Plathy György elnökletével ülést tartott. A kormány részéről Vass József népjóléti miniszter volt jelen.

Mindenekelőtt Farkas István szociáldemokrata képviselő megindokolva a bizottság összehívását, utalt arra, hogy a szanalási törvényeknek a lakbérre vonatkozó szakaszai következtében az 1917. évi alaphív megállapítása körül bizonytalanságok és igazságtalanságok mutatkoznak. Ezért javasolja egy pótrrendelet kiadását.

Vass József népjóléti miniszter válaszában kifejtette, miért vették az 1917. évi béreket alapul.

Kijelentette, hogy a törvénybírói védelmet biztosít mindenkinek és eltérést csakis 2 esetben enged meg, még pedig először akkor, ha 1917-ben a lakás nem volt kiadva, másodsor, ha 1917-ben az akkori viszonyok szerint fizetett bérekhez viszonyítva aránytalanul több vagy kevesebb volt a bér.

Megállapította, hogy Budapesten 220 ezer bérlet van és hogy eddig a bíróságokhoz mindössze két-

detések tekintetében új szöveg került a javaslatba. Az új szöveg szerint a választással kapcsolatos felragaszokon csakis a tárgyilagos tudnivalókat szabad közölni. A plakátok a gyűlések helyén, idején, a szónokok személyének megjelölésén, pártállásuk megnevezésén kívül semmi más szöveget vagy ábrát nem tartalmazhatnak. Lényeges módosítása a javaslatnak, hogy a választójogot 6 évi helybenlakáshoz köti. A passzív választójogot kibővíti, amennyiben a nők, ha 30 évet betöltöttek és nem esnek valamely kizárási ok alá, szintén választathatók.

A javaslat részletes ismertetése után Plathy György történelmi visszaillesztést vet a fővárosi pártok fejlődésére és szerepükre.

Bethlen miniszterelnök felszólításában elengedhetetlennek tartja a polgári front megalkotását egyenesen a szociáldemokrata párttal szemben. A polgári front hazafias elemeinek meg kell találniuk az érintkezés módját és azt a közös slafformot, amely az együttműködést lehetővé teszi.

Az értekezlet a tárgyalás folytatását holnap délután 6 órára halasztotta.

ezerkétszáz panasz érkezett be. Telát körülbelül 1 százalék. Ebből állapították meg az egyöntetű eljárást, valamint az is, hogy a lakásrendelet szövegezése világos és így pótrrendelet kiadására nincsen szükség.

Szabó Imre szociáldemokrata felhívja a figyelmet arra, hogy a négy-tízezerig terjedő lélekszámú községekben buzaalapon, uszorbérekét követelnek. Felhívja a figyelmet arra is, hogy a társadalmi és szociális működést kifejtő egyesületek helyiségeit, mint üzlethelyiségeket bírálják el.

Vass miniszter az első kérdésre kijelentette, hogy

sem a felmondás, se a béremelési jog nem szabadult fel az említett községekben, hanem csakis a rekvirálás alóli mentesség lépett életbe.

A második kérdésre nézve kijelenti a miniszter, hogy az egyesületek által bérelt lakások tekintetében a törvény világosan úgy intézkedik, hogy ezek nem nyilváníthatók üzlethelyiségeknek.

Peyer Károly utalt arra, hogy vidékről igen sok panasz érkezik, hogy buzaalapon igen magas lakbéréket követelnek és különösen vonatkozik ez azokra a községekre, ahol a forgalmat szabadrá tették.

Vass miniszter válaszában megígérte, hogy az egyöntetű bírói gyakorlat kifejlődését biztosítani fogja.

Szabó József szóvá tette a pénzügyminiszternek azt az intézkedését, hogy a Vekerle-telep és egyéb munkástelepek alappéret az újonnan épült kislakások bérével arányosan emelték.

Vass miniszter kijelentette, hogy az ügyet megvizsgálja és igyekezik fog a pénzügyminiszterrel együttesen ezt a kérdést kedvezően elintézni.

Az ülés 2 órakor ért véget.

A 33-as bizottság tagjai.

Budapest, május 20. A nemzetgyűlés tegnapi ülésén választották meg a szanaszt ellenőrző 33 tagú bizottságot. A bizottság tagjai lettek:

Apponyi Albert gróf, Biró Pál, Czettler Jenő, Drehr Imre, Erődi Harrach Tihamér, Ernst Sándor, Farkas István, Gömbös Gyula, Hajós Kálmán, Haller István, Hegyeshalmi Lajos, Heinrich Ferenc, Horánszky Dezső, Hoyos Miksa, Iklódi Szabó János, Ivády Béla, Kállay Tibor, Kenéz Béla, Marsall Ferenc, Major János, Neubauer Emil, Gyöngy Imre, Peidl Gyula, Peyer Károly, Ráday Gedeon, Ruppert Rezső, sokorópátkai Szabó István, Szakács Andor, Szilágyi Lajos, Temesváry Imre, Ulain Ferenc, Vázsonyi Vilmos és Wolff Károly.

Holland újságíró Debreczenben

Érdekes vendége volt kedden dr. Lindenberger János prelátnak, apostoli helynöknek. Verbeck holland újságíró több angol és holland világújság munkatársa szállott meg a plébánián. — Verbeck kollégáinak rendkívül sokoldalú világlátott újságíró, aki a háború alatt Jávazsigetén egy hollandi gyarmat fővárosában lakott és szenzációs cikkeit közzétette a világújságok hasábjain. A háború lezajlása után elhatározta, hogy Magyarországra utazik és tanulmányozni fogja a magyarországi viszonyokat. Magyarországi útja során bejárta Erdélyt s Debreczenbe Nyiregyházáról érkezett. — Nyiregyházán Enekes prépost vendége volt s onnan ajánló levéllel látogatott el dr. Lindenberger János prépost apostoli helynökhez, aki meghívta vendégül.

Verbeck kedden látogatást tett a főispánnál, a polgármesternél, az egyetemi klinikákat is megtekintette, majd ebédre dr. Lindenberger János vendége volt. Délután folyamán Verbeck meglátogatta dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnokot, akivel hosszasan tárgyalt, melynek során informáltatta magát Debreczen kulturájáról. — Ma reggel Verbeck néhány napra Budapestre utazik és pár nap múlva újra visszajön Debreczenbe.

Apponyi a nemzeti eszméről.

Páris, máj. 20. Maurice Vausard francia publicista körkérdést intézett Európa és Amerika kiváló politikusaival és tudósaihoz a nemzeti eszme erejéről és jelentőségéről. A beérkezett válaszokat most könyv alakban tessék közre. A gazdag gyűjteményben van Apponyi Albert gróf cikke is. Apponyi a nemzeti eszme morális értékét rendkívül nagyra becsüli, mert a nemzeti eszme az emberiséget a kicsinyes önzés helyett a lemondás és heroizmus hőisévé emeli fel. Ellenben elítéli a patriotizmus túlzásait és a pogány gondolatvilágra emlékeztető a nemzetközi testvériség gondolatával.

Hirdessen

a „Debreczen”-ben 11

A nemzetgyűlés egyhangulag elfogadta a török--magyar baráti szerződést.

Daruváry külügyminiszter a török kapcsolatokról.

Budapest, máj. 20. A nemzetgyűlés a rövid szünet után kedden tartotta első ülését. A megnyitás után Szoitovszky elnök elpártolta Miakits Ferenc elhunyt szociáldemokrata képviselőt és felhatalmazást kért és kapott, hogy a győri kerületben a választás iránt intézkedhessék.

Görgey előadó betérjlesztette a vámtarifa javaslatot. Megválasztották a 33-as bizottságot.

Ezután Mózer Ernő előadó ismerteti a török köztársasággal Konstantinápolyban kötött baráti szerződés beiktatásáról szóló törvényjavaslatot.

Rámutat azokra az előnyökre, amelyek a török-magyar baráti szerződés következtében állnak elő hazánkra nézve. Nem szabad megfeledkeznünk arról, milyen nagy szeretettel fogadták egykor Törökországban a magyar emigránsokat, továbbá arról sem, hogy a világháborúban az utolsó pillanatig kitartottak mellettünk a törökök. A javaslat elfogadásával megpecsételjük a két nemzet békés együttműködését. Kéri a javaslat elfogadását.

Mokcsai Zoltán visszapillantást vet Törökország fejlődésére. Rámutat a háború utáni nehéz küzdelmekre és felemlíti azokat az alaptalan vádakat, amelyekkel a görögök illették a törököket az anatóliai állítólagos vérengzések miatt. Felolvassa az erre vonatkozólag kiadott hivatalos cáfolatokat. Örömmel üdvözlöi és fogadja el a javaslatot.

Szakács Andor ugyancsak örömmel üdvözlöi mint ellenzéki képviselő a javaslatot. Arra a nemzetre, amely annyira hazafias és annyi vértanúságot szenvedett, okvetlenül nagy jövő vár. Különösen rokonszenvesnek tartja azt, hogy a törökök a nemzeti újjáépítés minden akadályát elhárították. Törökországban valóban bizhatunk és sokat várhatunk tőle. A javaslatot elfogadja.

Daruváry Géza külügyminiszter szólal fel ezután. Az elhangzott felszólalásokból örömmel látom — mondotta — hogy a nemzetgyűlés amely azt hiszem e tekintetben

az egész magyar közvélemény kifejezője, a török-magyar baráti szerződést egyhangú örömmel fogadja.

Meo vagyok róla győződve, hogy ez a szerződés megfelelő alapot fog nyújtani azoknak a kapcsolatoknak kiépítéséhez, amelyek a magyar és török nemzet érzelmeinek és érdekeinek megfelelnek. A vérrokonságon kívül a múlt századok emlékei is érzelmi kapcsolatokkal fűzi össze ezt a két nemzetet. Remélem, hogy azokat a kezeket, melyeket a szerződés nyújt, a felvett diplomáciai érintkezés során rövidesen sikerül kitérteni.

Elsősorban én is a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok kiépítésére gondolok, valamint a kulturális kapcsolatok fejlesztésére, amelyeknek előfeltételei már megvannak teremtve.

Mindnyájan tudjuk, hogy milyen élénk kereskedelmi érintkezésben volt a két ország a háború előtt és ennek felelevenítése nemcsak az ipari termelés számára volna

fontos, hanem azt hiszem, hogy a török újjáépítésnek most megindult munkájánál is számottevő tényező lehet. A magyar ipar és közgazdaság minden mellékköl nélkül kíván részt venni ebben a nagy építési munkában, amelyet a török nemzet maga elé tűz és amelynek végrehajtását a magyar nemzet a legjobb kívánságokkal kíséri. Különösen a magyar mezőgazdaság és gépipar szerepel itt első helyen, amely mindenestre jelentős tényező lehet a török gazdasági élet folyásában, továbbá általában nagyiparunk, amelynek hasonló szerep juthat a török ipari eszközök exportálásával. Ezen gazdasági érintkezés előmozdítása végett

gazdasági szakembert szándékozom beosztani a török követ-séghez.

Ugyanilyen fontosnak tartom azt is, hogy törökkel a szellemi és a kulturális kapcsolatot felvegyük. Örömmel látjuk körünkben a török tanuló ifjúságot. Az egyetemi kapcsolatoknak meg lesz a maga hatása közgazdasági téren is. — 1916-ban Konstantinápolyban az akkori magyar kormány tudományos intézetet állított fel és ha a még fennálló anyagi nehézségeket elimináljuk, akkor ez az intézet ismét folytathatja azt a tudományos munkát, amelyre a török irodalom és művészet olyan bőséges anyagot nyújt. Kérem a javaslat elfogadását.

A nemzetgyűlés a javaslatot egy általánosságban mint részletében egyhangulag vita nélkül elfogadta.

Az elfogadott napirend javaslat szerint a holnap ülésen szerepel a vámtarifa tárgyalása.

Felbomlik a Kossuth és a Ruppert-párt fuziója.

Budapest, május 20. A Függetlenségi és 48-as Kossuth-párt egyik tagja a Kossuth- és Ruppert pártok fuziója ügyében a következőket közölte a MOT munkatársával:

A Függetlenségi és 48-as Kossuth párt f. hó 22-én este 7 órakor választmányi ülést tart, melynek az egyetlen tárgya a március 18-iki ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. Március 18-án ugyanis a párt választmányára heves vita után, 70 szótöbbséggel elhatározta a Ruppert-párttal való fuziót, de ezt a követendő elvek tekintetében szigorú garanciák teljesítéséhez kötötte. A garanciák között az első az, amely minden szélsőséges irányt elítél. A Ruppert-párt politikusaiknak ki kell jelenteniük azt is, hogy gróf Károlyi Mihállyal és politikai irányával nem azonosítják magukat. A feltételeket a Kossuth-pártiak jegyzőkönyvbe foglalva, aláírásra bocsátották. Batthyány Tivadar gróf és a hozzá tartozó párttagok az aláírást megtagadták, ami azt jelenti, hogy Batthyányék politikai irányában új változás történt a szélsőbal felé. Így valószínű, hogy a Kossuth-párt legközelebbi választmányi ülésén a nagynehezen kötött fuzió teljesen felbomlik.

A „Debreczen” 789. telefon száma: 789.

Tanácsbeosztás a kir. táblán

A kir. ítélőtábla elnöke az ítélőtáblának a folyó évre megállapított tanácsbeosztásán — az időközbe bekövetkezett elhalálozások, nyugdíjazások és új bírói kinevezések folytán — a folyó évi május hó 18-ik napjától kezdődően a következő változtatásokat tette:

A III. polgári tanácsba az eddigi tanács tagok közül Kelemen Ernő, kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bírót osztotta be, akinek a IV. polgári tanácsba történt rendes és az első büntető tanácsba történt kiegészítő bíróként való beosztását megszüntette;

a IV. polgári tanácsba elnökül dr. Uatolay Gábor kir. ítélőtáblai tanácselnököt, rendes tagokul pedig dr. Oláh Lajos kir. ítélőtáblai bírón kívül Fekete Gedeon, kuriai bírói címmel felruházott kir. ítélőtáblai bírót, Lábos Béla kir. ítélőtáblai bírót, kiegészítőül pedig Seres Barna kir. ítélőtáblai bírót osztotta be azzal, hogy Lábos Béla bírónak az I-ső büntető és a fiatalok tanácsába eddig történt beosztását megszüntette;

az V-ik polgári tanácsot megszüntette;

az I-ső büntető tanácsba helyettes elnökül dr. Várady Sándor kir. ítélőtáblai tanácselnököt osztotta be, a tanács rendes tagjainul Pavletits Béla, kuriai bírói címmel felruházott kir. ítélőtáblai bírót, Szányi Andor, dr. Visky Sándor és Seres Barna kir. ítélőtáblai bírót, kiegészítőül pedig Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai bírót osztotta be;

a II-ik büntető tanácsba helyettes elnökül dr. Várady Sándor kir. ítélőtáblai tanácselnököt, a tanács rendes tagjainul dr. Várady Sándor kir. ítélőtáblai tanácselnökön és Nagy Kálmán kir. ítélőtáblai bírón kívül Szabó József kir. ítélőtáblai tanácselnököt és Ujjalussy József kir. ítélőtáblai bírót, kiegészítőül pedig Pavletits Béla, kuriai bírói címmel felruházott kir. ítélőtáblai bírót osztotta be azzal, hogy Szabó József kir. ítélőtáblai tanácselnöknek az I. büntető tanácsba rendes tagul, valamint Szuhányi Andor s Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai bírónak ugyanebben a tanácsban kiegészítő bíróként való beosztását megszüntette;

a fiatalok tanácsa helyettes elnökül Szabó József kir. ítélőtáblai tanácselnököt, rendes tagjainul pedig Szabó József eddigi tagon kívül Ujjalussy József és dr. Visky Sándor kir. ítélőtáblai bírót osztotta be azzal, hogy ennek a tanácsnak a tárgyalótermét az I. e. 35. sz. helyiséget jelölte ki.

Ma kivégzik Riffi ezredes gyilkosát.

Budapest, május 20. A m. kir. legfelsőbb honvédtörvényszék ítéletét ma délelőtt hirdette dr. Zamarócy Zsigmond hadbíró ezredes Bodó József honvéd vádlott előtt, akit azzal vádolt, hogy gyakorlatilag közbenagyolotta Riffi Sándor ezredes. Az első foku bíróság a vádlottat szándékos gyilkosság büntetésében bűnösnek találta és ezért kötél általi halálra ítélte. A vádlott és védője felebezést adtak be az ítélet ellen, valamint semmiségi panaszt jelentettek be. A legfelsőbb honvédtörvényszék a semmiségi panasznak mint alaptalannak helyt nem adott, a fellebezést pedig mint meg nem engedettet visszautasította. Tekintettel arra, hogy a kormányzó, akihez az ítélet kegyelmi kérvénnyel fordult, a kegyelmet nem adta meg, dr. Zamarócy Zsigmond hadbíró ezredes a m. kir. legfelsőbb honvédtörvényszék elnöke az ítélet végrehajtását holnap szerdán reggel 9 órára tűzte ki.

Balatonmelléki borok!

KISS BÉLA és FIA ZENEKARA

ESTÉNKÉNT

GAMBRINUSBAR JÁTSZIK!

SÖR (friss csapolású)

A kormányzó neje Debreczenben. Vilma hollandi királynő üdvözetét küldte a magyar református konventnek.

Horthy Miklósné, a kormányzó neje június 18-án Debreczenbe érkezik és meglátogatja a debreczeni társadalmi egyesületeket. — Így meglátogatja a Szt. Erzsébet-Egyesületet, a Misszió-társulatot, a Leány-Clubot; meglátogatja ezenkívül a Mansz. fiókjait s több kultur-intézményt.

A kormányzó néni ünnepélyes fogadtatásának részleteire vonatkozólag az egyes kultur- és társadalmi egyesületek megbeszéléseket folytatnak, mert az egyes egyesületek impozáns ünnepek keretében kívánják fogadni a kormányzó nejét, aki első ízben tesz látogatást Debreczenben.

Megkezdődött a konvent ülésezése.

Budapest, május 20. A ref. egyetemes konvent kedden reggel kezdte meg az idei rendes évi tanácskozását. Baltazár Dezső püspök imája és gróf Dégenfeld megnyitóját után elkezdődött a tárgyalás. Bejelentették, hogy Vilma, hollandi királynő meglehetősen üdvözetét küldte a magyarországi reformátusok konventjének.

A liturgikai bizottság jelentését, amely egységes istentiszteleti eljárást javasol, Ravasz László püspök terjesztette elő.

Benedek Zsolt, konventi tanácsos ismertette a lelkésznyugdíjintézet

ügyét. Jelentésében felemlítette, hogy egy-egy ref. gimnázium a kultuszminisztertől évente ma sem kap több esélyt 40,000 koronánál. A konvent elhatározta, hogy az összes ref. népiskolák számára — egységes tankönyvet ad ki. Kimondták, hogy nők lelkészi oklevelet nem kaphatnak, csupán tanárit. Ez az intézkedés jelenleg mintegy tíz kalvinista teologus növendékét érint.

A mai tárgyalást 1 órakor megszüntették be és holnap délelőtt folytatják.

Októberben térnek át az aranyparitásos tisztviselői fizetésrendszerre.

Egyelőre 25—42 százalékig emelkedik a aranyparitás. — A pénteki minisztertanács dönt a júniusi fizetésről.

Budapest, máj. 20. Illetékes helyről származó értesülés szerint csak október 1-én tér át a kormány aranyparitásos fizetési rendszerre. Az előmunkálatok már megtörténtek arra nézve, hogy a különböző fizetési osztályokban levő tisztviselők milyen százalékban kapják aranyparitásban békebeli fizetésüket. Ugy tudjuk, hogy a legmagasabb fizetési osztályban a békebeli fizetés 25 százalékát kapják. Így a miniszterek, akiknek békebeli fizetésük havonta 2000 aranykorona volt, 500 aranykoronát fognak kapni. Egy államtitkár 1400 aranykorona helyett 400 aranykoronát fog kapni. Egy V. fizetési osztály-

ban levő miniszteri tanácsosi ranggal bíró tisztviselő havi 300 aranykoronát kapna. A százalék az alacsonyabb fizetési fokokban folyton növekedne és 25 százaléktól 42 százalékig emelkedne.

Illetékes helyen kijelentették munkatársunknak, hogy a pénteki minisztertanács véglegesen dönt a köztisztviselők júniusi fizetéséről. Ez a döntés természetesen egészen független a köztisztviselők fizetésének végleges vagyis aranyparitás alapján leendő rendezésétől, mert erre a pénteki minisztertanácson nem kerül sor.

Caillaux tagja lesz az új francia kormányának.

A francia elnök és kormányválság fejleményei.

Páris, május 20. Herriot ma Lyonból Párisba érkezik, ahol megkezdte a tanácskozásokat annak a három pártnak vezérével, amelyek az új képviselői kamarában a többséget alkotják.

A kormányalakításnak ezen az alapon meglehetősen nagy nehézségei vannak, mert a pártok programjában bizonyos eltérések mutatkoznak. — Herriot elsősorban Painlevé-vel fog tárgyalni. Szerdán Leon Blum, Paul Boncourth szociálista vezérekkel találkozik. Ha a szociálisták részánál magukat a kormányalakításban való részvételre, akkor valószínűleg visszafogják utasítani Briand beavazását a kormányba.

Millerand mélyen hallgat arról, hogy mit szándékozik tenni. Általánosságban azt hiszik, hogy a képviselőház összeüléseiig megmarad elnöki tisztében és csak akkor mond le. Mind sürűbben hallani Caillaux nevét, aki rövidesen amnesztiát fog kapni és valószínűleg három hónapon belül tagja lesz a kormányának.

Caillaux visszavonulását nem fogadják szívesen Angliában és Amerikában sem, mert a száműzött Caillaux a háborús adóságot megtagadását hirdeti.

A szociálisták hír szerint a Poincare tervezte pénzügyi reformok helyébe a vagyondézmát akarják iktatni.

Bonyodalmak a három debreceni képviselő beszámolója körül.

A városháza udvarát pártgyűlésre nem engedik át. — Miért nem kapható a Bika díszterme.

A radikálisok helybeli lapjában ma „A polgárság és munkásság szövetsége” aláírással Nyílt levél jelent meg dr. Magoss György polgármesterhez, amelyben azt panaszkodják fel, hogy a polgármester nem adta át a városháza udvarát az általuk rendezendő, illetve a három jelenlegi debreceni képviselő által tartani szándékolt beszámoló gyűlésre. A nyílt levél azzal végződik, hogy a polgármestert arra kéri: vegye revízió alá álláspontját és engedje át a jelzett célra a városháza udvarát. Annál inkább jérik ezt, mert a Bika rt.-gal — mint írják — a Bika dísztermének átengedésére nézve, anyagiak miatt, nem tudtak megegyezni.

A Debreczen munkatársa érdeklődött az ügy iránt és megtudta a következőket:

Pár nappal ezelőtt Holló János, zsidódemokrata párttitkár és két ügyvéd jelent meg a polgármesteri hivatalban és Felméry polgármesteri titkárnak bejelentették, hogy a polgármester úrtól a városháza udvarát el akarják kérni Györky Imre, Hegyemegi Kiss Pál és Nagy Vince beszámolójának megtartására. Magoss György polgármester éppen tanácsülésen volt elfoglalva, de később Felméry titkár referálta neki a kérelmet. Magoss polgármester úgy döntött, hogy a városháza udvarát, semmiféle természet politikai színezetű gyűlésre nem engedik át. Hollók aztán nem is fordultak személyesen a polgármesterhez, hanem a polgármesteri titkártól tudomásul vették a választ.

Magoss György polgármester — mint értesülünk — nem veszi revízió alá ebbeli álláspontját és kéri a mellett, hogy a városháza udvara nem politikai gyűlések megtartására való. Különböző is farakások is vannak az udvaron, melyek nemcsak hogy elfoglalják a helyet, hanem gyűlés esetén, esetleges rendezés esetén a fadarabokkal alapos verekedést rendezhetnének némi turbulens elemek.

Hasonló az eset a Bika szálló dísztermével. Két évvel ezelőtt egy októberista gyűlésen, melyen éppen

Nagy Vince elbarátai voltak a szónokok, olyan szék-csata keletkezett, melyből a Bika szállót az özszeretű székerek révén rengeteg károsodás érte. A kárt aztán a szálló igazgatósága senkin sem tudta megvenni; érthető tehát, hogy most nehezen, vagy éppen nem hajlandó a nagytermét olyan színezetű gyűlés céljaira átengedni, a milyen gyűlésből kifolyólag egy csomó székert már egyszer összetörték.

Gömbös ismét választási diktátor akar lenni.

Budapest, máj. 20. Politikai körökben még ma is sokféle képen kommentálják Gömbös Gyulának a keresztény községi párt intézőbizottságába történt beavazását. — Gömbös egyébként ma kijelentette, hogy a tagságot csak akkor fogadja el, ha Wolff Károly hozzájárul bizonyos kikötéseinek teljesítéséhez. Ezek egyike az, hogy a községi választások alkalmával a keresztény lista jelöltjeinek legalább is 60 százalékát ő maga jelölhesse ki.

Székely majális.

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete május hó 28-án este 9 órai kezdettel rendezte a nagyérdéi Vigadó összes helyiségeiben nagy székely majálisát nyomorgó tagjainak felségélyezésére. A jegyek előre válthatók az Egyesület helyiségében (Péterfia-u. 25.) 50 ezer, 15 ezer és 5 ezer koronás áron s este a helyszínen meghívó előmutatása mellett.

ERNYŐ ÁTALAKÍTÁS!

Régi használt nap- és esernyőjét a legdivatosabb TIP-TIP, Tutankhámen, japán, diaboló formára teljesen átalakítja

ELSŐ DEBRECZENI ESERNYŐ ÜZEM, SAS-UTCA 3. SZ.

Javítások és átalakítások legkésőbbani

A Napilapok Szindikátusa a sajtóról em öllen.

Budapest, május 20. A Budapesti Napilapok Szindikátusa minap tartott ülést a szerkesztőkből álló bizottságot kérte fel arra, hogy a büntető novellának a sajtóra vonatkozó sérelmes intézkedéseit vegye szakszerű bírálat alá és a Szindikátusnak a további eljárás tekintetében tegyen megfelelő javaslatokat. Ez a bizottság ma délben tartott ülésén foglalkozott a kérdéssel és ennek folyamán a Budapesti Napilapok Szindikátusa elhatározta, hogy a nemzetgyűlés igazságügyi bizottságának tagjaihoz felvilágosító levelet intéz, melyben felhívja a figyelmét arra a körülményre, hogy a novellának a sajtóra vonatkozó szakaszait szakkörök és az érdekeltségük meghallgatása nélkül állították össze és azok a mai formájukban semmiképp sem alkalmasak arra, hogy a nemzetgyűlés azokat komolyan tárgyalja.

Miután országos érdek a novellának a nemzetgyűlésen való sürgős letárgyalása, viszont a sajtóra vonatkozó rész súlyosan sérelmes intézkedései kétségtelenül hátráltatni fogják a novella letárgyalását, ezért gyakorlati szempontból is ajánlatosnak tartja a Szindikátus, hogy a novellának a sajtóra vonatkozó részét elhagyják, de szűkebb körök látja ezt abból a szempontból is, hogy a magyar alkotmányban és törvényhozásban a sajtókérdéseket mindig külön törvénnyel szabályozták, a sajtótör-

vény mindig egyik alaptörvénye volt a magyar alkotmánynak. Elhatározta ezenkívül a bizottság, hogy ettől a kívánságtól függetlenül, a büntető novellának a sajtóra vonatkozó sérelmes szakaszait szak szerű kritikában részesíti. A kritikát emlékiratban foglalja össze, a mit azután a Budapesti Napilapok Szindikátusa eljuttat a miniszterelnökhöz és az igazságügyminiszterhez.

Interpelláció a csongrádi merényletről.

Budapest, máj. 20. A nemzetgyűlésen holnap interpellációs nap lesz, amelyen Fábian Béla újból előterjeszti a csongrádi bombamerényletről szóló interpellációját. — Erre vonatkozólag Fábian a következőket mondotta:

— A csongrádi bombamerénylet ügyében újból előterjesztem interpellációmát. Ebben az ügyben egészen új adatok állnak rendelkezésemre, amelyeket holnap terjesztek elő. Beszéltem Pesthy Pál igazságügyminiszter ural, aki kijelentette, hogy interpellációmra azonnal válaszolni fog.

Fellázadt vörös ezred.

Legyilkolták a polgári biztosokat.

Riga, május 20. Moszkvai híradás szerint a Baikaiban állomásozó szovjet ezred fellázadt. Az ezred parancsot kapott, hogy menjen az Amur kertületbe, ahol szovjetellenes mozgalom ütötte fel a fejét. A katonák a parancsot nem engedelmeskedtek, a lázadók legyilkolták a polgári biztosokat, majd kirabolták a fegyverraktárakat és az erdőbe vették magukat.

Hírek

Öreg Nagyerdő

rossz hirbe keveredett.

Régi lantosok, poéták, előtte és utánna Csokonai Vitéznek és Szabolcskának és a többinek, ti is szerelmes szívi, nótás öreg diákok és régi Debrecennek szemérmes szemü leányai hallgassátok szómat és szomorodjon el a lelketek a miénkivel együtt: a tisztas vértű Nagyerdő rossz hirbe keveredett, rossz utra tévedt.

Mi nem tudjuk mi történt, nem tudjuk, mi jutott hozzá, de azonban ugylátszik, hogy megtörtént. Mi nem vettünk észre semmit, mi csak hallottuk másoktól. És bizony a leghitelesebb helyekről jött a hír hozzánk, nyitott szemű, éber mamák és férjhezmenni akaró leányok adták tudunkra a levereő ujságot. Akkor pedig lenni kell valaminek a dolgban.

Ezzelük mi már mostanában, hogy nincs rendben a te szénád, Öreg Nagyerdő. Ha valahol nevedet hozta szóba a beszéd, bizony bizony a mamák és leányok legott fagyos merevséggel hallgattak el, mint mikor méltó társaságban ügyetlen beszélsz. Később már rebesgették is, hogy öreg Nagyerdő, te már nem vagy comme il faut, hogy te feléd ma már teljes családi karhatalom védelme nélkül nem lehet közelíteni. Sőt nyíltan is mondogatják, hogy egy nyári séta a parkjaidban, vagy még csak a feléd vezető fasoraidban is diszkvalifikáló, ha a családi őrsereg nem vonul fel teljes villámhártó fegyverzettel.

No hát jó Nagyerdők, mi rossz fát tettél a tüzre? Emlékszel-e még bolondos szívi fiataljaidra, akiknek a te susogó lombsátorod alatt tördelgettél színes strófákba az élet megteljesülő szépsége, emlékszel-e még a te hajdani sétáló párjaidra, akik egymás kezéhez is csak templom áhitattal nyúltak, emlékszel-e még „harmatlelkű földi leányokra”, akik — Uram bocsá — néha-néha még álmodni is merészteltek feléled?

Ugyan hát mit tettél? Mit tegyünk most már mi, akik még vagyunk öreg diákjaid közül. Hiszen sokszor nagyon unalmas, nagyon sáppasztó ez a város, lélektelenek ezek a háziorok. Hát vesztünk el a te nyugalmas szép arculatodat, vesztünk el a madárseregnek meg nem vásárolható zenéjüket, vesztünk el puha, zöld kebledet, melyen elfaradó, eltűnődő fejünknek sokszor oly jól esett megpihenni.

Es éppen most vesztünk el. Mert megvalljuk neked öreg Nagyerdő, hogy most még szebb vagy, mint ezelőtt. Eppen a napokban lestelek meg, ugy alkonyati időben. Bizony, bizony szépsége vagy te ennek a szikkadt mellű nagy, száraz városnak, szép voltál amint a bucsuzó nap elsőtedő homlokodra oszkoalta utolsó sugarait, szép voltál amint a karjaidra emelt új egyetemi épületek ablakából redszórodott a sok sok fénykéve, szép voltál a te csendes, madárdalos, szemérmes esti megpihenésedben.

De ugyan hát mit tettél. No ne védekezz! Mi tudjuk, hogy semmi rosszat. Mi tudjuk, hogy a régi vagy.

Nyugodj is meg. Nincs mi közöttünk baj, hiszen éppen azért keserünk, mert nem szeretjük, ha öregedő alakodra lompos nyárspolgári konvenczió-diszleteket aggatnak. Nyugodj meg, mi öreg fiad szeretünk, kedvelünk és felkeresünk továbbra is tégedet.

Es éppen ezért Ti is régi lantosok, poéták, előtte és utánna Csok-

A megyei és debreczeni gazdák, iparosok és kereskedők utólag is jegyezhetnek Jegybank részvényt.

Hadházy főispán akciójának eseménye.

A napokban jelentettük, hogy a hajdumegyei gazdák küldöttsége megkérte dr. Hadházy Zsigmond főispánt, hogy eszközölje ki a kormánytól, miszerint mindazok, akik a magyar nemzeti jegybank részvényjegyzési idejében a jegyzéssel elkéstek, vagy arany, ezüst illetve nemes valutával nem rendelkeztek — utólagosan vásárolhassanak a jegybank részvényeiből.

A főispán a közbenjárást megígérte.

Ma érdeklődtünk a főispán úrnál intervenciója eredményéről s töle nyertük azt az információt, hogy a kormány intervencióját honorálta s megengedte, hogy a bankok által jegyzett részvények egy részét magánosoknak rezerválják.

Ennélfogva mindazok, akik bármi okból részvényt eddig nem jegyezhettek, tehát a hajdu vármegyei és debreczeni gazdák, iparosok és kereskedők részvényhez juthatnak és pedig az eredeti vételárban.

A vétel a debreceni, sőt vidéki bankok útján, — a pénzügyeti központnál eszközölhető.

Közölte a főispán azt is, hogy az Angol-Magyar bank debreceni fiókja a részvények vásárlását már is megkezdte s a jelentkezőknek papírkorondért is azonnal rendelkezésükre bocsátja a kívánt részvény mennyiséget.

Végromlás előtt állanak a kisbérlek.

Elárasztják bérleszállítási kérelmekkel a bíróságot.

Debreczen bérleti ügyekben hihetetlen konjunktúra-város. Mig más városokban 1 és fél—2, maximum három métermázsza búzát fizetnek egy hold föld bérletként, addig Debreczenben talán nincs is 6 métermázsán aluli bérösszeg. A bíróság iratai között azonban sürün akadunk 6, 8, sőt 10 és fél mázsás bérösszeggel is. Laikusnak sem kel magyarázni, hogy nyolctíz mázsza búzát, kihozni tisztán bérösszeggel, debreceni földből lehetetlen. S hogy ilyen kockázatos

üzletekbe becsátkoztak, abban legnagyobb része van a buza ezelőtti állandó áremelkedésének és a buza-spekulációnak. A kisbérlek, 5—50 holdasok, későn kaptak észbe. A bíróságot valóságos elárasztották bérleszállítási kérelmekkel. A bíróság ilyen ügyeket legkésőbb f. hó 30-ig tárgyal. Aki addig nem indít eljárást, azt az egész, a békebeli olykor 1000 százalékkal felülmúló bérösszeg megfizetésének kötelezettsége terheli.

konainak és Szabolcskának és a többinek Ti is szerelmes szívi, nótás öreg diákok és régi Debrecennek szemérmes szemü leányai, nyugodjatok meg Ti is, a Ti Nagyerdőtök — a mi Nagyerdők szepültelen s vaklárma csupán, hogy — Az öreg Nagyerdő rossz utra tévedt”. Szb.

— A kir. ítélőtábla elnöke szabadságon. Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök kedden délután Gáva községbe utazott, ahol előreláthatóan 10—14 napot fog eltölteni. A kir. ítélőtábla elnökét távolléte alatt dr. Perjessy Mihály kir. táblai tanácselnök helyettesíti.

— Új vármegyei árvaszéki tb. ülnök. A főispán dr. Lessenyi István budapesti gyakrló ügyvédet Hajdúvármegye árvaszékehez tb. árvaszéki ülnökké kinevezte.

— Bihar vármegye leleplezi Tisza István arcképét. Bihar vármegye útiratban tudatta Debreczen városával, hogy május 21-én „diszkvalifikáló tar”, amelyen leleplezik gróf Tisza István arcképét és az ünnepségre meghívta Debreczen városát is. A városi tanács mai ülésén a törvényhatóság képviselőiben dr. Vargha Elemér tb. főjegyzőt küldte ki, míg a vármegyét a diszkvalifikáló Pálközy Sándor atispán fogja képviselni, aki ma reggel utazik Berettyóújfaluba.

— Kiskunhalason lesz az Orsz. Ref. Tanáregyesület idei gyűlése. Az Orsz. Ref. Tanáregyesület idei közgyűlést Kiskunhalasra hívta

össze az elnökség és június 11-én tartják meg. A gyűlés előtt dr. Ravasz László püspök mond imát. A gyűlés előadói között szerepelnek dr. Dóczy Imre, mint elnök, Elekes Imre sárospataki főgimn. tanár, Gulyás Sándor kiskunhalasi tanár. A gyűlés nagyszabású lesz s min értesültünk Debreczenből is számos tanár részt vesz a gyűlésen.

— A Debreczeni Orvosegyesület május 22-én délután 6 órakor tartja XIII. tudományos ülését a Székesszti klinikai tanteremben. Tárgysorozat: Bemutatás: Gruber Ernő, tüdőgyógyász és tüdő-tuberkulózis együttes előfordulása. Dóczy Gedeon: I. Akantosis nigricans. 2. Psoriasis. Molnár Elek: Pleuritis mediastinalis. Előadás: Pethő János: Lumbalpunkció alkalmazása a gyermekpraxisban.

— Felvétel a Csokonai-Körben. A legutóbbi választmányi ülés a következőket vette fel a Csokonai-Kör tagjaiul: Bohuss Károly postafőnök, Püredi Richard szobrászművész, Czékmany Béla fuv. váll. igazgató, Czékmany Béláné, Edvi Illés Ilona fuv. váll. könyvvezető, dr. Szabó István újságíró, Materny Mihály máv. hivatalnok, Kardos István zenetanár (Budapest.) Évi tagdíj 12,000 K. Tagjelentkezést elfogad az elnökség, a titkárok vagy a pénztáros.

— Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás, régi tükörök újjáöntése Sipkovits Béla üvegipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 3—56.

Debreczeni képek a „Nemzeti Szalon” tárlatán.

Budapesten a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán, melyen a magyar festőművészek kiváló alkotásait alkalmal vettek részt, két képpel vett részt Rostkowitzné szemlezei Bárdny Adrien debreczeni urasszony. A két olaj festmény feltűnést kellett a tárlaton és nagypoévi művészek is elismerték a debreceni festőművész alkotásainak kiválóságát. Az egyik kép alföld-nádat, a másik alföldi tanyát ábrázol. Tavaly az alsóközsai szőlőskerteket ábrázoló festményeivel aratott sikert a festőművész: valamennyi képét Amerikába vitték.

— A Stefánia Szövetség közgyűlése. „Felvérem a Debreczeni Stefánia Szövetség tagját, hogy a folyó hó 30-án pénteken délután 4 órakor a kollégiumi ügyész hivatalban tartandó közgyűlésen megjelenjen szíveskedjenek. Tárgysorozat: Évi jelentés. Alapszabálymódosítás. Tiszti állások betöltése. Márk Endre udv. tanácsos, elnök.”

— Két emlékszóbor. Debreczeni Tivadar szobrászművész az utóbbi hónapban két művészi kiváló emlékszóborot alkotott. Az egyik egy gránát dobó honvéd monuméntális alakja és egy szurony rohanra induló honvédet ábrázoló grandiózus szóbor. Az előbbi Tiszacsegen állják fel, az utóbbit pedig Pest-újhely község közönsége rendelte. A két figyelemre méltó szóbor a debreceni műkögyár öntötte műköbe s a szóborok, — hisszük — méltóképen fogják hirdetni a rettetetlen magyar hősiességet.

— Magánvizsgálatok a piarista gimnáziumban. Évvégi magánvizsgálatok a Kegyesrendi Róm. Kath. főgimnáziumban: június hó 12, 13 és 14. napjain fognak lefolyni. — Azon növendékek, akik nosztrifikáló különbözeti vizsgálat mellett aptak osztályvizsgálati engedélyt június 12-én előbb a követelménynek tesznek eleget. — Vizsgálati díj tárgyanként: 30,000 korona, melyhez elnöki díjként még 30,000 korona járul. — A részletes tudnivalók az intézeti hirdető táblán láthatók.

— 50 kg. cukor háromezer koronáért. A Stefánia anya és csemete védő szövetség nemes-célfajnak megvalósítására egy nagyszabású sorsjátékot rendez. A sorsjegyeket most kezdik drasztani. Főnyeremény 50 kg. kockacukor, a további nyeremények 1 zsák pullos, 1 zsák fűző, 1 zsák kenyérliszt stb. Ezenkívül mintegy ezer kisebb nyereményt fognak kiosztani. A húsdús június 15-én lesz. Brósen felhívjuk a közönség figyelmét, hogy ezen a nemes sorsjátékon nemcsak ériást anyagi eredményeket nyerhet, hanem egyszerűságra adózhat szociális kötelességének is.

„Antisanol” izzadás ellen.

Ingyen villamos utazás a Margit fürdő vendégel számára.

A villamos kalauznál 10,000 koronáért gőz- vagy kádfürdő-jegyek váltásához, melyek a villamoson való

oda és vissza-utazásra is jogosítanak.

Az elismert modern, kényelmes és higiénikus Margit Fürdő teljes üzemből az összes nagy zuhanytermekkel nyitva van. A nagyerdőm közönség igényeit kielégítő

a régi személyes utazási eldörögű kiszolgáló személyzettel pólitatott

MERINO posztókereskedelmi rt.

lerakata Piacz-utca 49.

Tavaszi ujdonságok megérkeztek

Legnagyobb választék férfi szövetkülönlegességekben. Kangarn, Burberry, frak és smoking kelmékben. Kabát lüszterek. Szolid szakott árak.

Ujabb bérmozgalmak Debreczenben.

A napról-napra elviselhetetlenebb drágaság következtében a debreceni ipari munkások újabb bérmozgalmakat indítottak. A bérmozgalmak során a cipész-iparban a munkások nem tudtak megegyezni a munkaadókkal s így kedden mintegy 300 debreceni cipész munkás sztrájkba lépett. Mint értesülünk a tárgyalások ebben az iparágban folyamatban vannak. Beérkezett jelentések szerint még több iparágban állott elő bérmozgalom. A bérharcok előrelátólag még növekedni fognak, mert az általános ipari pangás miatt a munkaadók nem tudják teljesíteni a munkások bérköveteléseit.

Rekvium Wolafka püspökéért. A debreceni katolikus hívek adott emlékeztető volt lelképásztól érte, Wolafka Nándor c. püspök, kanonok, prépost plébános lelküdvéért május 23-án pénteken, elhalálozása évfordulóján, ünnepélyes gyászistentisztelet lesz a katolikus templomban. A rekviumet a helybeli papság segítségével Lindenberger János dr. pápai praelatus, kanonok, prépost-plébános, a városi egyházmegye apostoli kormányzójának helynöke tartja főpapi díszben reggel 9 órakor.

A Munkás házépítő Közhatalmas r.-t., tegnap (kedd) délután igazgatósági ülést tartott, amelyen Márk Endre udv. tanácsos elnökölt. Az igazgatósági ülésen annak az emlékiratnak a szövegét vitatták meg, amelyet a társaság a városi közigyelés által kiküldött bizottság elé terjesztene szándékozik, ezt kivételén pedig a bizottságba a társaság delegált néhány tagot.

Kedvezmény a budapesti áruminta vásárlás utazóknak. A debreceni kereskedelmi és Ipar-kamara ezután hozza a budapesti árumintavásárlás utazni szándékozókat tudomására, hogy félúru vasúti jegy váltására jogosító igazolványt minden felnőtten egyén kaphat a kamaránál, tekintet nélkül a foglalkozására. Akik tehát igénybe óhajtnak venni a kedvezményt, sziveskedjenek mielőbb jelentkezni érte, hogy a kamarának legyen még ideje a szükségeslet kielégítésére megfelelő számú vásárligazolványról gondoskodni.

Építő iparosok. Az összes építész és építő mesterek, a képesített ács és kőműves mesterek a kőfaragó mesterek felkéréstnek, hogy 21 én (szerda) délután 6 órakor az ipartestület kis tanácstermében megjelenni sziveskedjenek. Tekintettel arra, hogy az ülés tárgya a munkabérek megállapítása lesz, a tagok feltétlen pontos megjelenését kéri az Elnökség.

Nyukosz közlemény. Folyó hó 22-én, azaz csütörtökön délután 6 órakor a Bika-kávéház kupolacsarnokában bajtársias összejövetelt tartunk. Felkérjük alapító, pártoló rendező és rendkívüli és pártfogott nő és férfi tagjainkat, hogy ezen bajtársias összejövetelen saját érdekében teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

Tisztelettel közöljük a nagyérdemű közönséggel és k. vendégeinkkel, hogy május 3-tól az összes személyzettel a Margit fürdőből az Arany Bika gőz- és kádfürdőbe jöttünk át, kérjük további szives látogatásaikat. Gödényl testvérek.

ELADÓ
keveset használt hat üléses, negyven lóerős, Puch-féle
TURA-AUTOMOBIL
és egy csukott károsszéria.
Bővebb felvilágosítással Barány Miklós, Debreczen, Vármegyeháza.

Régi okiratokba csomagolnak Debreczenben.

Zsirnakvaló és céhlevél.

Utóbbi időben többször felhívták a figyelmünket és magunk is tapasztaltuk, hogy a debreczeni üzletek egy részében régi, a múlt század derekáról, sőt még előbbi századokból származó iratokat használnak csomagoló papirosul. Különösen sok a szabadságharc és az abszolutizmus idejéből eredő irat. Miután nemrégiben a nyilvánosság előtt is megfordult egy-két ilyen irat, még pedig olyan szímben, amely Debreczen városát nem különítette el az üggyől, fáradságot vettünk magunknak és megvizsgáltuk a papirosokat. Megállapítottuk, hogy ez iratok mind szaboles megyei vonatkozásúak.

Valószínű tehát, hogy Szaboles vármegye levéltárában nagy mértékű selejtezés történt nemrégiben. A kiselejtezett és áruba bocsátott

anyagot pedig a közvetítő kereskedelem jutatta Debreczenbe.

Ez a kedvező alkalom sok régiséggyűjtőt teremtett. Vannak, akiknek például a szabadságharc korszakából egész kollekciónak van már, vannak akik az ünnepélyes diploma alakban kiállított okleveleket, céh felszabadító okiratokat gyűjtik.

Miután Szaboles vármegye területi közlése és Debreczenel a múltban fennállott összeköttetése miatt ez iratok Debreczen városát is érintették, — ha Szaboles vármegyének nem is volt szüksége rájuk — jó volna ha a debreceni érdekeltek tényezők is megvizsgálnák ez iratokat az üzletekben és ha arra érdemeseket találnának, megmentenék a város részére.

Egy pallagi véres incidens epilógusa.

A főtárgyalás a vádlott gazdaszok felmentésével végződött

Az 1921. nov. 8-iki véres verekedés ügye, mely a Pallag közelében játszódott le ma került a bíróság elé. Az eset előzményei a következők:

A pallagi akadémia hallgatói hosszú időn keresztül görbe szemmel néztek Halmi Jenő, Österreicher Mihály és Rochlitz Ignác nevű, izraelita vallású akadémiai hallgatókra, mert ezek az akadémia kebelében alakult igazoló bizottság előtt nem igazolták komün alatti magatartásukat. Haragudtak amiatt is rájuk, mert közöttük az a hír terjedt el, hogy az ismeretes templomgyalázási ügyet az illetők úgy állították be, mintha azt keresztény gazdaszok követték volna el.

A vizsga után a rossz viszony

egészen elmérgesedett. Egy 40—50 főből álló gazdasz-társaság Májerffy György, Székelyhidi László és Bihary István vezérlete alatt megtele a kocsin városba igyekvő három hallgatót. Mikor a kocsit hozzájuk érkezett, előugrottak, a kocsit megállásra kényszerítették, a benne ülőket pedig tettelegesen inzultálták. A verekedés hevében történt, hogy Halmi Jenő revolvert rántott s az épen odaérkező Lengyel József gazdasz mellett átütötte a megsebesített gazdasz azóta teljesen felgyógyult.

Serly büntető tanácsa ma foglalkozott az ügyvel. A vád alá helyezett gazdaszokat a vád és annak minden következményei alul felmentette.

Két debreczeni cserkész utja. Mint már hírt adtunk róla Gábor Sándor és Sallay Péter cserkészek hosszabb időre tanulmány utra indultak Németországba. Mindketten a Méliusz cserkész csapat tagjai és mint bennünket értesítenek az ifjak két évet szándékoznak külföldön tölteni.

Az „Olympiai nap” rendező bizottsága tisztelettel tudatja az Iskolák Igazgatóságával, hogy folyó hó 22 én, csütörtökön délelőlt 11—12 ig fogják a megbízottak a gyűjtőlevelet és a begyűlt összeget köszönettel átvenni.

Adófizetés iránti hirdetés. A városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik a községi adókönyvben előírt és az 1923. évi VII. t. cz. 19. S-a értelmében esedékes adótartozásukat f. hó 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetésny közzhírre tételétől számított 8 napon belül vagy is f. évi május 27 éig az alulírott városi adóhivatalnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogelési eljárás azonnal meg fog indíttatni. Városi adóhivatal.

A Gazdag cirkusz Debreczenben. Az országos híru Gazdag cirkusz a mai napon városunkban érkezik, hogy pár napra előadását megkezdhesse. Mint minden évben úgy az idén is szenzációs műsorral fogja meglepni a közönséget. Műsorából kiemelkedik Vera Anetta a világ legerősebb vaskirálynője. Verona a kiténő céllövőnő. Pillar apacs biciklista, Rosinka a jelenkor legjobb légtornászője, Oroszi Fiverek a világ legjobb akrobatái, ezenkívül Gazdag Aurél igazgató és neje idomított fajlovaival fog szerepelni. A közönség szórakoztatásáról az elsőrendű Augusztok fognak gondoskodni a közkedvelt kiténő homoru László bohóccal élükön.

Rendőri hírek. Hétfőn este Tattay Juliánna cselédlány Honvéd-utca 15. szám alatti lakásán marólugot ivott öngyilkossági szándékból. Sérüléseivel a mentők szállították a sebészeti klinikára. Állapota súlyos. Tettének oka ismeretlen. — Török Gedeon most jött haza az évi távollét után Amerikából feleségével, a nagytapolcsányi születésű Szankó Máriával. Az asszony megszökött tőle Debreczenbe és elvitte 2750 dollárt is, 20 évi munkájának gyümölcsét. A kár 200 milliónál több koronában. A szerencsétlen ember pénz és utlevél nélkül maradt Debreczenben. A szökött asszonyt 52 esztendő és tolosan beszél magyarul. A rendőrség nyomozza a özőkött asszonyt, aki valószínűleg cseh megszökött területre utazott utlevéllel.

Szabó László elsőrendű uri szabó Angol szövetek raktára Debreczen, Széchenyi-utca 1. Olvassa a Debreczent

Ha elegánsan akar járni,
vásároljon szövetet
Silberstein és Adlernél Kossuth-u. 2. (Városháza épület.)

Csak egy mosolyt!

Egy társaságban, az „Angol Királynő”-ben sör és bor mellett az antialkoholizmusról folyt a szó, éppen Benedek professzor, a debreceni egyetem kiváló tanárának legutóbb az „alkohol-kérdésről” megjelent nagyszerű munkája nyomán. Valaki dicséretleg említi, hogy Amerika megoldotta a kérdést a szárazsági törvénnyel, 105 millió ember szokott le ott az alkohorról. — A vendéglő tulajdonosát, Németh Nándort rögtön „kikezdte” a társaság másik tagja:

— *No kedvesem ott rosszul lehet a vendéglősöknek, nem úgy, mint nálunk!*

A pompás kedélyű és esendes humoru Németh Nándor rögtön kész volt a felelettel:

— *Oh bizony. Eppen most irt a rokonom Amerikából. Ő meg azt ajánlja, hogy most menjek ki Amerikába, ott van jó dolguk a vendéglősöknek! A száraz törvény előtt 8 cent volt a snapsz ára, — írja — most pedig 67 cent....*

Leesett az álványról. Ma délután súlyos szerencsétenség történt a Hunyadi utca 21. szám alatt folyó építkezésnél. Ott dolgozott ugyanis Bérés István kőműves, aki eddig ismeretlen körülmények között egy 5 méteres álványról lezuhant s baloldalán súlyos zúzódásokat szenvedett. A helyszínre kihívott mentők Bérés István első segélyben részesítették, majd szállították a sebészeti klinikára. Állapota súlyos. Az esetből kifolyólag a rendőrség vizsgálatot indított annak megállapítása végett, hogy az esetnél nem e forog fenn a gondatlanság.

Férfi öltöny ruhavásznak, gyermek zoknik megérkeztek. Vitérus Sándor és társához.

Hasznos madarat nem szabad kalitkában tartani.

Beresényi Kálmán nevű egyén tegnap a Szentanna-utcán egy kalitkát vitt, amelyben egy aranyostigline madár volt. Van egy rendelet, mely szerint hasznos madarat nem szabad fogva tartani. A rendőrszem bölcsen tudta ezt a rendeletet és Beresényit igazolásra szólította fel. Miután Beresényi sehogysem akarta akeptálni a madárvédő rendeletet, így előállította a központi ügyeleten. — Az aranyostiglinecét tőle elkobozták és a stigline további sorsáról, valamint Beresényi vétkessége felől a kihágási bíró fog dönteni.

Kerékpáron a halálba.

Pozsony, május 20. Egy dunai halász és egy szállítozó jelentést tett a rendőrségen, hogy a város határában pénteken este egy elegánsan öltözött fiatalember és egy fiatalleány a Dunapart közelében biciklire ült és szemmel láthatólag behajtottak a Dunába. A halász odasietett, de nem látta őket felbukkanni.

KALAPOK
legelőcsúbban
MERMANN ES
FRIEDMANN
Piacz-utca 10
Bikával szemben.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Május 21-én, A vasgyáros. Színmű B) bérlet.
Csütörtök A hermelines nő operette. C) bérlet.
Péntek: Három a kislány, operett Uj botanaiással. D) bérlet.
Szombat: Három a kislány, operette, bérletnél.
Vasárnap délután: A hermelines nő, operette. Este: A három grácia, operette. Bérletnél.
Hétfőn: Három a kislány, operette A) bérlet.

A színházi iroda jelentései:

Halassi Mariska játssza Claire szerepét az örök szép Vasgyáros színműben ma szerdán este a cím-szerepét Vértes, Athénást Császár Rózi az ujonnan szerződött szende játsza. Lukács Julia, Csapó Mária, Szabó Gizi, László, Rólkó, Markovits egészítik ki a pompás együttest.

Spontán nagy sikert ért el felújítása alkalmából. A hermelines nő Gilbert classicusnak nevezhető zenéjű operetteje, mely csütörtökön C) bérletben lesz megismételve.

Három a kislány a régen pihentetett Schubert zenéjű operette pénteken kerül felújításra.

Meteor-mozgó.

Csütörtökön „Halálvitelása” Bimbulával, gyermekek is megnézhetik. Előadások 7 és 9 órakor. Vasárnap „Százalléros leány.”

Sport

Élveztetik a Davis-Cup tennismérkőzést Dániával szemben.

3:2 arányban. Hiába küzdött Kehrling és árult el oly tűneményes formát, amikor Petersent 6:2, 6:4, 6:3 arányban verte, de kísérőinek indisponáltsága és ebből folyó veresége miatt Dánia győzött 3:2 arányban.

Lipsey József,

a DEAC kitudó csatárja, sokáig pihenni kényszerült. Ugyanis még a NyTVE elleni mérkőzésben, Nyiregyszázas, olyan szerencsétlenül játszott, hogy le kellett vinni a pályáról s csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta végigjátszani a mérkőzést, ami annyira megviselte sérült lábát, hogy hetekig pihenni kényszerült. Az ő és Horváth baljósával érzékeny veszteség érte a DEAC-ot.

DEAC

Holnap, csütörtökön délután nagy tréninget tart, melyre az összes játékosok feltétlenül megjelenését kéri az intéző.

A felelő tanács

Holnap esti ülésén tárgyalta a NyTVE felelő tanácsát, megdorgált játékosait, betiltott intézője és pénzügyi vezetője miatt. A tanács az összes játékosokat felmentette azzal az indokolással, hogy egy egyesület sem köteles hűségkor válogatott játékosokat adni.

Külföldi fehéreművek
Frank Edéné.

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

Egy milliót lopott, hogy moziba mehessen

Lopás egy főtéri üzletben. A pénzt megtalálták a kályha kúrtól.

Ölbaum Armin Piac-utca 69. sz. alatti borkereskedő ma este üzletzárás előtt észrevette, hogy pénztárából 1 millió korona készpénz hiányzik. Teljesen érthetetlen volt az eset, mert délen a kereskedő kasszája stimmelt. — Ölbaum feljelentett a rendőrségre és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen. A rendőrség központi ügyeletéről egy detektív kiment a helyszínre és a nyomozást bevezette. Első szempillantásra gyanús lett az üzletben alkalmazásban lévő 13 éves Sz. L. nevű tanuló, aki rendkívül zavartan viselkedett. A detektív szemlét tartott az üzletben és a kúrtól

lyukban váratlanul megtalálta az összeget.

Kiderült aztán rövidesen, hogy a tolvaj nem más, mint a tanuló, ki a déli órákban lopta el a kasszából a pénzt és azt eldugta a kályha-kúrtóllyukba.

A fiút előállították a rendőrségen, ahol beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy a moziba akart menni s arra kellett neki a pénz. A detektív-dramák nagyon fűtötték a fantáziáját és — mint bevallotta — úgy tett mindent, a hogy a moziban látta. — Ügyében egyébként a fiatalkorúak bírósága fog ítéletet mondani.

A rendőrség épülete mellett dolgozott az egyik ebesi rabló.

Felismerték és letartóztatták.

A múlt hónap 13-án Ebesen valamely rablógyilkossági kísérletet követett el két, eddig ismeretlen férfi, kik Katona András tanyáját akarták kirabolni és az otthon tartózkodó Katona Andrásné és cselédjét megtámadták és fojtogatni kezdték.

A rablóknak akkor nyoma veszett, de most egy különös véletlen az egyiket a rendőrség kezére szolgáltatotta. Sáry detektív-csoportvezető előtt gyanús lett egy munkásember, aki a Kossuth utca 22. sz. alatt, a rendőrség épülete mellett, a Balogh-féle palota építkezésénél dolgozott.

Ennek az embernek személyleírása ugyanis rendkívül hasonlított ahhoz a személyleíráshoz, melyet a rablók egyikéről Katona

adott.

Sáry detektív erre behívatta a tanyáról Katona Andrásné, ki észrevétel nélkül megfigyelte a gyanús embert. Katona né meg erősítette a detektív gyanúját; ő maga is azt állította, hogy ez az ember támadta meg őt az ebesi tanyájukon.

Erre aztán a gyanús embert előállították és megállapították róla, hogy Bozóky Lajosnak hívják. Bozóky a rablásról azonban nem akar semmit sem tudni. Most a detektív csoport bizonyítékokat gyűjt ellene. Úgy sejtik a rendőrségen, hogy Bozóky Lajos társa egy Pribula nevű egyén, akinek holléte után nyomoz most a rendőrség. — Pribula letartóztatása valószínűleg még ma megtörténik, minthogy a rendőrség már nyomára akadt.

Debreczeniek fényes szereplése a galamblovó versenyen.

A Margit-szigeten, előkelő, díszes közönség előtt, a kormányzó jelenlétében folyt le a galamblovó verseny, melyen Debrecenből is indultak többen és szép helyezéseket értek el.

Nagyon szépen szerepelt ifju Szomjas László, aki előtte való nap érettségizett s egész éjszaka utazott, ennek dacára mégis ötödik lett a bajnokságban. Galamblovásban 19 találattal első, míg élőben 7 találattal második. Vándordíjban ötödik, Szokolay-díjban negyedik lett.

Ifju Szomjas Gusztáv betegsége miatt nem tudta képességeit kellőleg kifejteni. Ugyanis husmérgezését kapott s 39.6 fokos lázzal indult. Eredményesen képviselte még a debreceni színeket ifju Steinfeld István is.

A mostani eredmények alapján Halassy, Lumitzer, Szerviczky, Schaefer, Szomjas Gusztáv és László pünkösdkor, június 8-án in-

dulnak a bécsi versenyre s az ottani eredmények alapján dől el, hogy ki megy Párisba s van-e az olimpiadon kilátása a magyar együttesnek.

Legszebb kalapok
Frank Edénél.

Elsőrendű bevásárlási torptás
fűszer,
bor és
csemege

árakban nagyban és kicsinyben

Kontsek Géza

D. debreczen, Kossuth-utca.

Gyógyorvosi...
Frank Edénél

Elcserélném

Károly Ferenc József-ut 58. sz. alatt levő

4 szoba, fürdőszobával, s szobának használható dupla ablak és ajtóval ellátott nagy zárt verendával, parkirozott udvarral, azonkívül nagy gazdasági udvarral, istállóval, cserediakással ellátott lakóházat a város belterületén levő 5—6 szobás lakással. Folyó évben még a lakáshoz tartozó 6000 négyzetméter gyümölcsös és szőlővel, valamint konyhai veteményekkel, lucernával és zabosbukkónnyal bevett területet is átadnám a folyó évi terméssel együtt. A lakásom 1917-ik évi bére 800 korona.

Tudakozódní lehet: 505. telefonszám alatt.

Dacára a akaréék korona
emelkedésének, árainkat
nem emeljük, arózdödjön
meg róla!

Vágja ki! Tegye el!

Őrizze meg!

Megkezdődött
a Nagy Tavaszí Vásár!

Ha ezt a hirdetést
felmutatja

15%

kedvezményben részesül a:

HAJDUSÁGI
FÉRFIRUHA
ÁRUHÁZBAN

ahol dus választékban kaphatók tavaszí férfi és líl-felöltök a legújabb divat szerint.

Vászon öltöny 280,000 K-tól
Vászon nadrág 95,000 K-tól
Luster saccó
mellény . . . 520,000 K-tól
Öltönyök . . . 580,000 K-tól
Csikos nadrág 125,000 K-tól
Angol felöltök 480,000 K-tól

Mérték utáni rendelésekre
dus választék divatos
ujdonságokban.

Piac-utca 67. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

ELSŐRENDÜ kárpitos Szabó József Varga-utca 1. Szent Anna-u. sarok. Kész: hencserek raktáron.

RÉSZLETFIZETÉSRE. Pálincakészítő, mosó- és lekvárfőzősték legolcsóbban kaphatók részleltetésre is Mándoki rézművesnél Debreczen, Arany János-utca 13. sz. alatt. Telefon 12-42.

BOCZONÁDI MÉHÉSZETI CIKKEK

eladása **BAKOS vasútleltébe** CSAPÓ-utca 88. sz. Telefon 6-20.

IRODAI gyakorlattal és gépírásban jártas kisasszony felvétetik. Ajánlatok a Stern-kefényvár városi raktárában, Piac-u. 22. sz. adandók be.

VILLA MOS világítási, csengő, motor, valamint telefon berendezéseket, javításokat jótállással, legutányosabban készít "Elektra" villamossági és erőátviteli vállalat Hatvan-utca 2. Telefon 895.

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legolcsóbban árban **VESEK.** **STEINER MIHÁLY** Hatvan-u. 2. 1-50 em.

HENCSEREK, plüss, szövet, bőr, vászon, diványok, afrik lószőr matracok, szalon és bőrgarnitúrák készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalok.

MAJOLIKA mosdó készlet jutányosan eladó Libakert, Viola-u. 22.

Ehét sláger cikkel olcsó árakkal a kirakatokban láthatók **FORGALMI ILLATSZERTÁR PIAC 21.**

OLMOT veszünk bármily mennyiségben Varga-u. 5. Nyomda.

HARISNYASTOPPOLAST elvállalok. Libakert, Viola utca 22.

ÜGYES fiu, tanulóknak felvétetik lapunk nyomdájában Varga utca 5. szám.

TELEFON! Villamos csengők, Villamos orvosi műszerek, Delejtűgyűjtők, Feszmerőket. Legkomplikáltabb műszereket, gépeket, gyárt, javít, vesz, elad, cserél. Villamos anyagok, gépek, izzólámpák a legolcsóbb napi árban. Földvárinnál, Debreczeni I. Elektrotechnikai Gyar Széchenyi-utca 55. Telefon: 168.

50 HOLD TANYÁS BIRTOK kerestetik azonnalra bérbe Debreczen határában vagy a környéken. Jelentkezni lehet Varga-kert, Herceg-utca 46. Gálacsy-nál.

MEGNYILT ifj. Szilágyi Józsefné paplan-varrodája (Homokkert, Szabó Kálmán-utca 8. szám). Paplan-készítést és átalakítást elvállalok. — Kész munka állandóan kapható. — Levelező-lap hívásra házhoz megyek.

Megérkeztek a fiu apacs és trico ingek, gyermek zoknik **Buret és panamaruhavasznak**

Bagi és Petrik rőfős és rövidáru üzletében **SZENT ANNA-UTCZA 5.**

Szabókellékek és rövidáruk állandóan olcsó árban.

Kérjük kirakatainkat figyelemmel kísélni.

A törvényszék felmentő ítélete után becsületsértés vétségéért pénzbüntetésre ítélte a „Bajadér“ kritikáját.

A Bajadér-pör a Táblán.

A királyi ítélőtábla Perjessy tanácsa kedden délután 4 órakor tárgyalta az ismeretes Bajadér-pört. Az elsőfoku törvényszéki ítélet felmentette Tury Levente hírlapíró, becsületsértés, rágalmazás és hitelrontás vádjá alól, azzal az indokolással, hogy annak idején, 1923. május 20-án a Debreczeni Független Újságban a Bajadér című operett bemutatójáról írott kritikával a vádlott hírlapíró nem lépte túl a jogos kritika határát, továbbá, hogy az inkriminált kitételek nem Kardoss Géza színgazgatóra vonatkoznak, hanem az operett rendezőjére. A vádirat legérdekesebb és eddig még sajtóper anyagát sohanem képező része az a kitétele volt, amiben Tury satirikusan azt írta kritikájában, hogy „a négy és egy negyed órán keresztül tartó előadás, a közönségre nézve, szavahihető urak állítása szerint, egyhónapos fogházbüntetéssel ért fel.“ A kritika erős kitételekkel támadta az előadást és a rendezést.

A tárgyalás folyamán Perjessy tanácselnök kérdéseire Tury kijelenti, hogy Kardoss igazgatót személyében nem volt szándéka sérteni. A kritika főként a rendezésre, a rendező tapasztalatlanságaira, továbbá a Bajadér librettójára és a zenéjére vonatkozott. Kijelenti, hogy nem a személyeskedés, elfogultság, vagy rossz szándék vezette.

Perjessy tanácselnök: A kritika megírása előtt volt Önnek valami kellemetlensége, vagy vitája Kardoss igazgató urral?

Tury: Előzőleg semmi. A kritika után azonban igen.

Pényes Jenő dr. a Kardoss Géza képviselője a bizonyítás kiegészítésének rendelkezését kéri. Indítványozza, hogy kallgatassák ki a városi tanács, a színhelyi bizottság és Csűrös Ferenc dr. kultúratanácsnok arra nézve, hogy a rendezésért felelősséggel tartozik-e Kardoss Géza a tanácsnak, illetve a rendezésért a rendezőt ért kritika kihat-e a színgazgató anyagi és erkölcsi hitelére. Továbbá, hogy a Bajadér csak a rendezés befejezte után adta át Kardoss Ungernek, tehát a premier előkészítése az igazgató műve volt. Erre Unger István kihallgatását kéri. Azt is bizonyíttatni kívánja, hogy a kritika nem haragnélkül íródott, amit az is igazol, hogy az elsőfoku tárgyalásra kihallgatott szakértők egyike megállapította, hogy a cikk személyeskedő. Beszerzését kívánja annak a folyamatban lavó másik per anyagának, amelyben igazoló részletek vannak, hogy a vádlott a kritika megjelenése előtt sokszor igénybe vette Kardoss igazgató anyagi támogatását és hogy a sértő cikk idejének idejében szünt meg az igazgató anyagi támogatása.

Salgó László dr. a védőbeszédében a bizonyítékok kiegészítését kéri. Ellenzi a színhelyi bizottság, a tanács és a kultúratanácsnok kihallgatását, mert vita tárgyát nem képezheti, hogy egy színi előadás sorsdét a rendező felelős. Ha a rendezőt ilyen cikkel felelősségre vonják, ez nem érintheti a színgazgatót, csak abból a szempontból, hogy nem megfelelő tagokat szerződtetett.

Fényes Jenő dr. védőbeszédében az egyéni és művészi becsület diszinkciójával jogalkozik és igazolni igyekszik, hogy a per-

ben anyagában a hitelrontás, becsületsértés és rágalmazás is belefoglaltatik.

— Kérem tessék itt határvonalat húzni, hogy milyen határig mehet el a jogos kritika és szabad-e a kritika örve alatt bele-rontani a művészi becsületbe?

Salgó László dr. a védelemre újból kijelenti, hogy a cikk kizárólag a rendezőre nézve lehetne sértő. Hogy ez mégis kihat az igazgatóra ez csak annyit jelent, hogy az igazgató levonhatja a konzekvenciát és változtat a rendező személyében: Ez mégis történt, mert azóta Kardoss Géza kijelentette, hogy a jövő szezonra feltétlenül új rendezőt szerződött. Kéri az elsőfoku ítélet helybenhagyását.

A vád- és védőbeszédek elhangzása után a Tábla tanácsa több mint egy óráig tartó tanácskozársra vonult vissza. Este 7 órakor került sor az ítélet kihirdetésére. A Tábla megváltoztatja a törvényszék ítéletét és bensőnek mondja ki Tury Leventét becsületsértés vétségében. A hitelrontás és rágalmazás vádjá alól ellenben felmenti, mert a kritika nem teszi ki közmegejtésnek a színgazgatót és anyagi károsodást sem okozott. Az indokolásban ugy találták, hogy a kritika bár tényleg Unger István rendezését ostromozta, de a satirikus kifejezések visszahatnak a színgazgatóra is és sértik a művészi reputációját. Unger személyére adresszált sértések Kardossra vonatkozhatnak. Eért Turi Leventét 100 ezer korona fő és 40 ezer korona mellék pénzbüntetésre ítéli.

Az ítélet ellen a vádlott és védője semmisségi panasszal él, főmagánvádló ellenben megnyugodott.

helti és havi részleltetés mellett készítek öltönyt és kosztímöt. **TEGDÉS J.** női és férfi szabó Péterfia-u. 42. sz.

Bölgyek figyelmébe! A legújabb bécsi modellek megérkeztek **M. Nagy Mihályhoz** Péterfia-utca 8. szám. Olcsóbb mint bárhol. Női és férfi kalapatalkításokat pontosan eszközöl.

Jégekár ellen legelőnyösebb feltételek mellett biztosíthat a **Gazdák Biztosító Szövetkezeténél** DEBRECZEN, PIAC-UTCA 26. SZ. (VÁROS! BÉRPALOTA)

GARAI és Testvére férfi és fiuruha nagy áruháza Bika szálló épület **Feltűnő olcsó** árban árul és pedig tartós férfi öltöny kapható 650,000 koronától kezdve. Divatos tavaszi férfi felöltők 500,000 K. Fiu ruhák 120,000 koronától. Divatos csikos nadrágok 130,000 K. Strapa vászon férfi öltöny 480,000 K. Tisztviselők és főiskolai hallgató urak nagy kedvezményben részesülnek. Kérjük a t. vásárló közönséget a cégre ügyelni **Garai és Testvére** Bikaszálló épület

